

20.2.2023

KUULUTUS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) kuuluttaa kaivoslain (10.6.2011/621) perusteella 20.2.2023 kullanhuhdontaan oikeuttaneen kaivospiirin lakkauttamispäätöksen.

Kaivospiirin haltija: Telilä Ami

Kaivospiiri: Kolme Hippua, KaivNro 3353

Alueen sijainti: Inarin kunta, Härköja, Lemmenjoen kansallispuisto, 14,8 ha

Päätökseen saa kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla hakea muutosta valittamalla hallinto-oikeuteen. Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 29.3.2023.

Päätöksen liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Kuulutus ja päätös ovat nähtävänä 20.2.2023 – 29.3.2023 Tukesin verkkosivuilla osoitteessa <https://tukes.fi/paatokset-ja-kuulutukset/kullanhuhdontaluvat>

Lisätietoja

kaivosasiat@tukes.fi tai puh. 029 5052 000

Kuulutettu 20.2.2023

Pidetään nähtävänä 29.3.2023 asti

PÄÄTÖS KAIVOSPIIRIN LAKKAUTTAMISESTA

Kaivospiiri Kolme Hippua (KaivNro 3353)
Sijainti Inarin kunta, Härkäoja (alueen kartta on esitetty liitteessä 2)

Kaivospiirin haltija
Telilä Ami

Yhteystiedot:
Ami Telilä

Asian tausta

Kaivoslain (621/2011) 182 §:n 2 momentin mukaisesti kaivosoikeus, jonka nojalla on harjoitettu kullanhuuhtontaa, on rauennut 1.7.2020 (yhdeksän vuoden kuluttua lain voimaantulosta). Kaivospiirin haltijalla on raukeamisen jälkeen ollut kaksi vuotta aikaa (30.6.2022 saakka) kaivospiirin maisemointiin ja alueen saattamiseen yleisen turvallisuuden vaatimaan kuntoon. Koska kaivosoikeus on rauennut, kaivospiiri lakkautetaan, mutta alueella jatketaan lapiokaivuuta voimassa olevalla kullanhuuhtontaluvalla, joten siihen liittyvää kalustoa ei ole tullut poistaa.

Kaivosviranomaisen on saattanut kaivospiirin lakkauttamisen vireille kuuluttamalla 6.7.2022 kaivospiirin lopputarkastuksen pidettäväksi 23.8.2022.

PÄÄTÖS

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto lakkauttaa kaivoslain (621/2011) nojalla kaivospiirin Kolme Hippua (KaivNro 3353).

Perustelut:

Kaivosviranomaisen on tehtävä kaivostoiminnan lopettamispäätös, kun 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet on olennaisilta osin tehty siten kuin yleisten ja yksityisten etujen turvaamiseksi on tarpeen.

Kaivoslain 146 §:n mukaan saatuaan 145 §:ssä tarkoitetun ilmoituksen kaivosviranomaisen on järjestettävä lopputarkastus, jollei sitä ole pidettävä ilmeisen tarpeettomana. Lopputarkastuksessa on todettava, ovatko 143 §:ssä ja 144 §:n 1 momentissa tarkoitettut toimenpiteet olennaisilta osin tehty, sekä arvioitava yleisten ja yksityisten etujen turvaamisen kannalta välttämättömät seikat.

Kaivosviranomaisen lopputarkastus 23.8.2022 kaivospiirillä Kolme Hippua

Kaivospiirillä suoritettiin kaivosviranomaisen johdolla lopputarkastus, johon osallistui lisäksi edustajat kaivospiiriltä, Metsähallituksesta, Lapin ELY-keskuksesta ja Lapin Kullankaivajain Liitosta. Lopputarkastuksesta laadittiin tarkastuskertomus (liite 3).

Kaivospiirin alue

Kaivospiiri sijaitsee Inarin kunnassa, Härkäojalla. Kaivospiirin alue sijoittuu Lemmenjoen kansallispuistoon.

Kaivospiirin pinta-ala on 14,8 ha.

Kaivosmineraali

Kulta

Kaivospiirin nykytilanne (lopputarkastuksen 23.8.2022 perusteella)

Tarkastuksessa todettiin, että alue on yleisen turvallisuuden vaatimassa kunnossa ja koneelliseen kullankaivuuseen liittyvä kalusto on poistettu.

Kaivospiirin alueella sijaitsee voimassa oleva lapiokaivuuseen oikeuttavaa kullanhuhdonta-alue (HL2020:0030). Lupa-alueella olevien rakennusten pysyvyys on ratkaistu ko. kullanhuhdonta-lupahakemuksen käsittelyn yhteydessä. Lisäksi rakennusten pitäminen Lemmenjoen kansallispuistossa kullanhuhdonta-alueella vaatii Metsähallituksen luvan.

Asian käsittely

Asiasta tiedottaminen

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto on tiedottanut asiasta kuuluttamalla 6.7.2022 kullanhuhdontaan oikeuttaneen kaivospiirin KaivNro 3353 lopputarkastuksen järjestämisestä 23.8.2022.

Lausuntopyynnöt ja lausunnot tarkastuskertomuksesta

Lopputarkastuksesta on laadittu tarkastuskertomus, josta on 13.10.2022 lähetetty lausuntopyynnöt Inarin kunnalle, Lapin ELY-keskukselle, Metsähallitukselle, Saamelaiskäräjille ja Sallivaaran paliskunnalle. Lausunnot ja mielipiteet on tullut toimittaa viimeistään 11.11.2022. Inarin kunta, Saamelaiskäräjät ja Sallivaaran paliskunta eivät antaneet lausuntoaan asiasta.

1) Lapin ELY-keskuksen lausunto 17.11.2022

Koneellinen kullankaivuu päättyi kaivoslain 182 §:n 2 momentin nojalla Lemmenjoen kansallispuistossa sijaitsevilla kaivospiireillä vuonna 2020, jonka jälkeen alueella on saanut tehdä vain jälkihoito- ja maisemointitöitä.

Lakkautettavan kaivospiirin alueella on ollut voimassa koneelliseen kullanhuhdontaan liittyvä, määräaikainen, Pohjois-Suomen aluehallintoviraston 23.7.2013 myöntämä ympäristölupa Nro 80/2013/1. Lupa on päättynyt 1.7.2022. Toiminnan lopettamisen osalta ympäristöluvassa on annettu seuraava määräys:

Kaivutoiminnan lopettamisen jälkeen luvan saajan on saatettava alue luonnontilaisen kaltaiseksi siten, että maaston muodot ja kasvittuminen vastaavat mahdollisimman hyvin luonnontilaista aluetta. Luvan saajan on viimeistään 30.6.2019 mennessä esitettävä kaivospiirin maisemointia ja muuta jälkihoitoa koskeva suunnitelma Pohjois-Suomen aluehallintoviraston hyväksyttäväksi.

Pohjois-Suomen aluehallintovirasto antoi 10.10.2022 päätöksen 122/2022 Ympäristö- ja vesitalousluvan nro 80/13/1 mukainen koneellisen kullankaiuvun maisemointi- ja jälkihoitosuunnitelma sekä jälkihoitotoimien vahvistaminen kaivospiirillä Kolme Hippua rekisterinumero 3353/1a. Päätös sai lain voiman 16.11.2022. Päätöksen mukaan tuotantoalueen siistimistä ja maisemoinnista koskevat toimet on tehtävä 31.12.2022 mennessä. Päätöksessä määrätyt jälkihoitoa koskevat velvoitteet lakkaavat olemasta voimassa, kun Lapin ELY-keskus on todennut jälkihoitotoimet kokonaisuudessaan tehdyiksi sekä hyväksynyt tarkkailun lopettamisen.

Lapin ELY-keskus toteaa, että ympäristöluvuissa määrätyt toimenpiteet toiminnan lopettamisen osalta on tehty asianmukaisesti. Alue on maisemoitu 2014. 10.10.2022 annetussa päätöksessä on annettu Miessijoen uoman palauttamisen osalta määräys, mutta Lapin ELY-keskus katsoo, ettei uoman siirto ja uudelleen muotoilu ole enää tarpeen.

Lemmenjoen kulta-alue on ollut vuosikymmenten ajan koneellisen kaiuvun kohteena, ja alueella on säilytetty polttoaineita, öljyä ja muuta tavanomaiseen konetyöhön liittyvää materiaa, joka on saattanut aiheuttaa maaperän pilaantumisen riskin.

Ympäristönsuojelulain (527/2014) 14. luvun 133 §:n mukaan: Se, jonka toiminnasta on aiheutunut maaperän tai pohjaveden pilaantumista, on velvollinen puhdistamaan pilaantuneen maaperän ja pohjaveden (pilaantunut alue) siihen tilaan, ettei siitä voi aiheutua vaaraa tai haittaa terveydelle tai ympäristölle.

Jos maaperän pilaantumisen aiheuttajaa ei saada selville tai täyttämään puhdistamisvelvollisuuttaan ja jos pilaantuminen on tapahtunut alueen haltijan suostumuksella tai hän on tiennyt tai hänen olisi pitänyt tietää alueen tila sitä hankkiessaan, on alueen haltijan puhdistettava alueen maaperä siltä osin kuin se ei ole ilmeisen kohtuutonta. Alueen haltija vastaa samoin edellytyksin myös pilaantuneen pohjaveden puhdistamisesta, jos pilaantuminen on johtunut kyseisen alueen maaperän pilaantumisesta. Jollei pilaantuneen alueen haltijaa voida velvoittaa puhdistamaan pilaantunutta maaperää, kunnan on selvitettävä maaperän puhdistamistarve ja puhdistettava maaperä.

ja

14. luvun 134 §:n mukaan: Jos maaperään tai pohjaveteen on päässyt jätettä tai muuta ainetta, joka saattaa aiheuttaa pilaantumista, on aiheuttajan välittömästi ilmoitettava siitä valvontaviranomaiselle.

Lapin ELY-keskus valvontaviranomaisena toteaa, ettei sille ole tehty em. ilmoituksia alueelta.

Lapin ELY-keskus muistuttaa, että ympäristönsuojelulain 94 §:n 2 momentin mukaan luvanvaraisen toiminnan ja 116 §:n 1 momentissa tarkoitetun rekisteröitävän toiminnan päätyttyä toimintaa harjoittanut vastaa edelleen lupamääräysten tai valtioneuvoston asetuksella säädetyn yksilöidyn veloitteen mukaisesti tarvittavista toimista pilaantumisen ehkäisemiseksi, samoin kuin toiminnan vaikutusten selvittämisestä ja tarkkailusta.

Edellä mainittu huomioiden Lapin ELY-keskus katsoo, ettei kaivospiirin lakkauttamiselle ole estettä.

2) Metsähallituksen lausunto 10.11.2022

Metsähallitus on ollut mukana tarkastuskerroksilla. Metsähallituksella ei ole tarkastuskertomuksiin huomautettavaa.

Muistutukset ja mielipiteet

Asian johdosta ei jätetty muistutuksia tai mielipiteitä.

Kaivospiirin haltijan selitys (kaivoslaki 42 §)

Kaivospiirin haltijalta ei ole pyydetty selitystä.

Kaivosviranomaisen lupamääräykset ja perustelut

Toiminta alueella jatkuu voimassa olevien kullanhuuhtontalupien lupamääräysten mukaisesti.

Kaivosviranomaisen vastaus annettuihin lausuntoihin ja muistutuksiin

Kaivosviranomaisella ei ole kommentoitavaa annettuihin lausuntoihin.

Päätöksessä on otettava kantaa lausunnoissa esitettyihin yksilöityihin vaatimuksiin. Kaivoslaki 56 §

Kaivosalueen hallinnan palautuminen

Kun kaivostoiminnan lopettamispäätös on lainvoimainen, kaivostoiminnan harjoittajan käyttö- ja hallintaoikeus kaivosalueeseen lakkaavat. Samalla kyseiset alueet palautuvat korvauksetta kiinteistön omistajan haltuun (Kaivoslaki 149 §). Alueella

jatkuva toiminta tapahtuu voimassa olevien kullanhuuhtontalupien lupamääräysten mukaisesti.

Päätöksen täytäntöönpanokelpoisuus

Kun päätös on lainvoimainen, kaivostoiminnan lopettamispäätöksestä tehdään merkintä kiinteistötietojärjestelmään. Kaivoslaki 147 §

Kaivosviranomaisen tarkastusoikeus

Kaivosviranomaisella on oikeus päästä alueelle, jossa on aiemmin harjoitettu tässä laissa tarkoitettua toimintaa, jos se on tässä laissa tarkoitettun valvonnan kannalta tarpeen sekä tehdä siellä tarkastuksia, ottaa näytteitä ja ryhtyä muihin valvonnan edellyttämiin toimenpiteisiin. Kaivoslaki 153 §

Päätösmaksu

Päätösmaksu 525 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnon palvelukeskus lähettää laskun kaivospiirin haltijalle.

Perustelut: Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen saa hakea muutosta kaivoslain (621/2011) 162 §:n nojalla Pohjois-Suomen hallinto-oikeudelta valittamalla siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) säädetään. Päätöksestä perittävästä maksusta voidaan valittaa samassa järjestyksessä kuin pääasiasta.

Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on menetteltävä.

Päätöksestä tiedottaminen

Päätöksestä tiedotetaan kaivoslain (621/2011) 58 §:n mukaisesti. Päätös liitteen toimitetaan kaivospiirin haltijalle. Päätös toimitetaan niille kunnille, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksille ja muille tahoille, joille on asian käsittelyn aikana annettu tieto ja joilta on pyydetty lausunto. Jäljennös päätöksestä toimitetaan myös saamelaiskäräjille, jos se kohdistuu saamelaisten kotiseutualueelle tai se koskee kaivoslain 38 §:n 2 momentissa tarkoitettua hanketta, sekä paliskunnalle, mikäli se kohdistuu erityiselle poronhoitoalueelle.

Päätöksen antamisesta ilmoitetaan niille, jotka ovat tehneet muistutuksen asiassa tai ovat ilmoitusta erikseen pyytäneet, sekä niille asianosaisille, joita asia erityisesti koskee.

Päätös annetaan tiedoksi julkisella kuulutuksella kaivosviranomaisen verkkosivuilla (www.tukes.fi). Tieto kuulutuksesta julkaistaan toiminnan vaikutusalueen kunnassa kuntalain 108 §:n mukaisesti.

Sovelletut säännökset

Kaivoslaki (621/2011)

Asetus kaivostoiminnasta (391/2012)

Asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista (1283/2021)

Lisätietoja

Lisätietoja antaa Juho Kupila, puh. 029 5052 121, etunimi.sukunimi@tukes.fi

Tämä asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Asian on esitellyt ylitarkastaja Juho Kupila ja ratkaissut ylitarkastaja Pasi Molkoselkä

LIITTEET

Liite 1. Valitusosoitus

Liite 2. Kartta alueesta (1:10 000)

Liite 3. KaivNro 3353 Tarkastuskertomus

TIEDOKSI

Inarin kunta

Lapin ELY-keskus

Maanmittauslaitos

Metsähallitus

Saamelaiskäräjät

Sallivaaran paliskunta

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Päätökseen saa hakea muutosta valittamalla sille hallinto-oikeudelle, jonka tuomiopiirissä pääosa tässä päätöksessä tarkoitettua aluetta sijaitsee. Toimivaltainen hallinto-oikeus on mainittu valitusosoituksen lopussa. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Päätös katsotaan tulleen tiedoksi saaduksi seitsemän (7) päivän kuluessa päätöksen antopäivästä sitä määräaikaan lukematta. Valitus on tehtävä kirjallisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaika päättyy 29.3.2023.

Valitusoikeus

Päätöksestä voivat valittaa ne, joiden etua, oikeutta tai velvollisuutta asia saattaa koskea, sekä vaikutusalueella ympäristön-, terveyden- tai luonnonsuojelun taikka asuinympäristön viihtyisyyden edistämiseksi toimivat rekisteröidyt yhdistykset tai säätiöt, asianomaiset kunnat, elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukset ja muut asiassa yleistä etua valvovat viranomaiset, saamelaiskäräjät sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää saamelaisten oikeutta alkuperäiskansana ylläpitää ja kehittää omaa kieltään ja kulttuuriaan ja kolttien kyläkokous sillä perusteella, että luvassa tarkoitettu toiminta heikentää kolttien elinolosuhteita ja mahdollisuuksia harjoittaa elinkeinoja.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- 1) päätös, johon haetaan muutosta
- 2) miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- 3) perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- 4) valittajan nimi ja kotikunta
- 5) postiosoite ja puhelinnumero, joihin asiaa koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä tai jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä, ellei valituskirjelmää toimiteta sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla).

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- 1) päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- 2) asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- 3) asiamiehen valtakirja

Valituskirjelmän toimittaminen perille

Valituskirjelmän voi viedä valittaja itse tai hänen valtuuttamansa asiamies. Valituskirjelmä liitteineen voidaan myös lähettää postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Postiin valituskirjelmä on jätettävä niin ajoissa, että se ehtii perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen aukioloajan päättymistä. Hallinto-oikeudessa kirjaamon aukioloaika on klo 8.00–16.15. Sähköisesti (telekopiona tai sähköpostilla) toimitetun valituskirjelmän on oltava toimitettu niin, että se on käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä määräajan viimeisenä päivänä ennen virka-ajan päättymistä.

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa **oikeudenkäyntimaksu** 270 euroa. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksenalaista päätöstä muutoksenhakijan eduksi. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Toimivaltaisen hallinto-oikeuden yhteystiedot muutoksenhakua varten:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

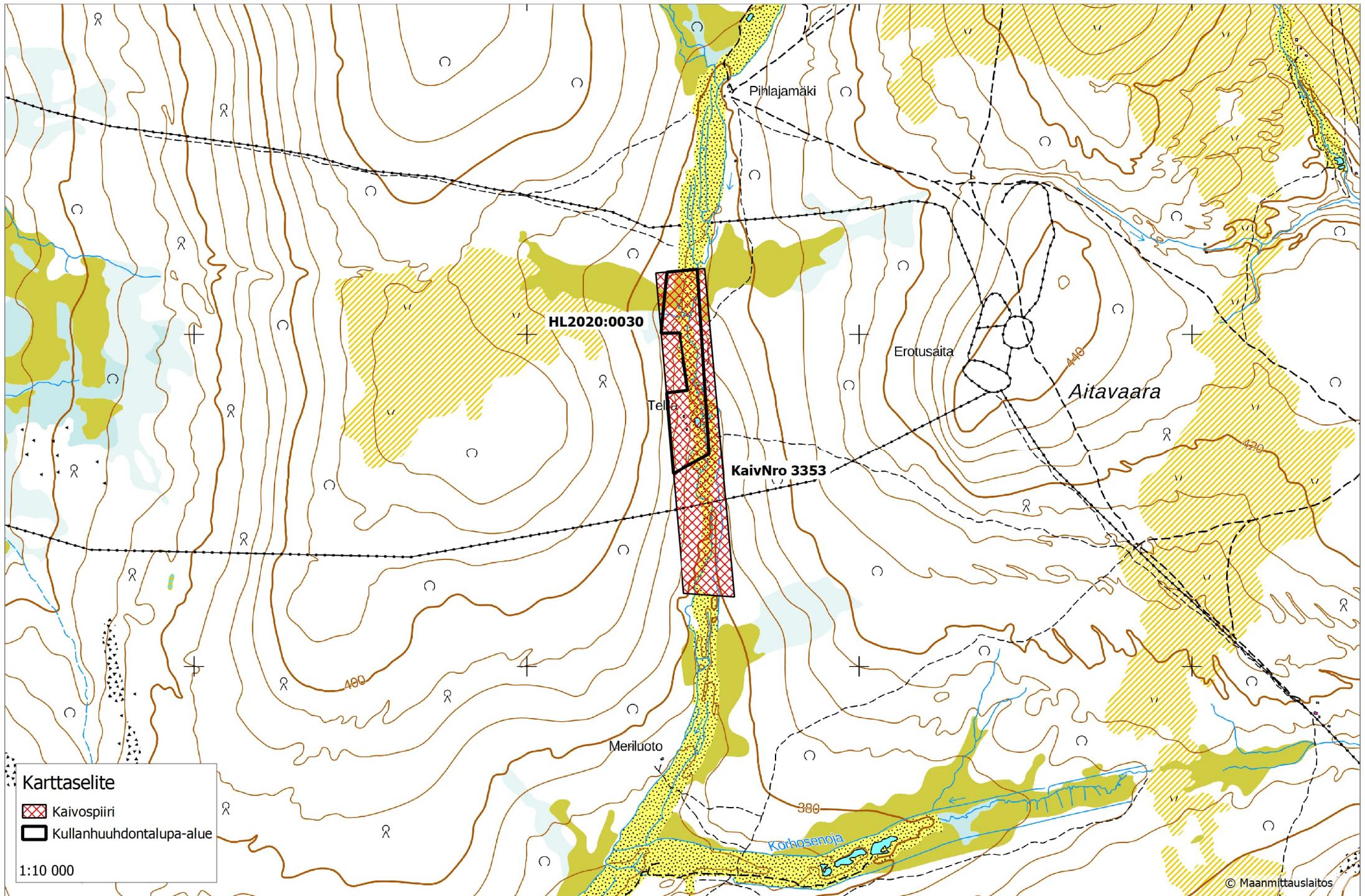
Käyntiosoite: Isokatu 4 (3.4.2023 alkaen: Torikatu 34-40), OULU

Postiosoite: PL 189, 90101 OULU

Faksi: 029 56 42841

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Puhelin: 029 56 42800 (vaihde)

Karttaselite
Kaivospiiri
Kullanhuudontalupa-alue
1:10 000

13.10.2022

Kaivospiirin KaivNro 3353 lopputarkastuksen tarkastuskertomus

Aika: 23.8.2022

Paikka: Härkäoja, Lemmenjoen kansallispuisto

Läsnä: Terho Liikamaa (Tukes), Juho Kupila (Tukes), Esa Härkönen (Metsähallitus), Jouni Rauhala (Lapin ELY-keskus), Kai J. Rantanen (Lapin Kullankaivajain Liitto ry), Mika Telilä, Ami Telilä

Turvallisuus- ja kemikaalivirasto (Tukes) on 23.8.2022 tehnyt kaivospiirille KaivNro 3353 kullanhuuhdontaan oikeuttaneen kaivospiirin lakkauttamiseen liittyvän kaivoslain (621/2011, 146 §) mukaisen lopputarkastuksen. Tarkastuksen pääasiallinen tarkoitus oli maastossa havainnoiden tarkastaa kullanhuuhdentalupien ulkopuolelle jääneiden alueiden ja koneellisen kullankaivuun käytössä olleen alueen maisemoinnin tila ja yleisen turvallisuuden vaatima kunto sekä koneelliseen kullankaivuuseen liittyvän kaluston ja tarpeiston poisvienti.

Kaivospiirin alue todettiin asiallisesti maisemoiduksi ja koneellisen kullankaivuun kalusto sekä tarpeisto oli kuljetettu pois. Kaivospiirin alueella sijaitsee voimassa-oleva lapiokaivuuseen oikeuttava kullanhuuhdentalupa-alue, jolla olevien rakennusten pysyvyys on ratkaistu ko. kullanhuuhdentalupahakemuksen käsittelyn yhteydessä. Lisäksi rakennusten pitäminen Lemmenjoen kansallispuistossa kullanhuuhdentalupa-alueella vaatii Metsähallituksen luvan.

Tarkastuksen perusteella kaivospiirin lakkauttamiselle ei ole estettä.

Lisätietoja antaa Juho Kupila, puh. 029 5052 121, etunimi.sukunimi@tukes.fi